

TREMTINYS

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

2004 m. rugsėjo 30 d.

Nr. 40 (621)

Aktualijos

Ir ateityje bus bendradarbiaujama

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Druskininkų skyriaus iniciatyva ir pastangomis 1997 m. buvo atstatytos dvi partizanų žeminės ir įkurtas pirmas Lietuvoje turistinis maršrutas ginkluotojo pasipriešinimo okupaciniam režimui tema – "Partizanų takais". Šiuo maršrutu keliavo nemažai turistų, jį ypač pamėgo moksleiviai.

Partizanų žeminės, esančios prie Ratnyčios upelio, medinės konstrukcijos supuvo, o jos danga įgriuvo. Ši partą atstatyti partizanų slėptuvę ėmėsi Druskininkų miškų urėdija, darbui subūrusi savanorius. Atstatant žeminę buvo pasirūpinta jos ilgaamžiškumu – patobulinta venti-

liacija, panaudotos ažuolinės detalės, iš išorės visu perimetru įrengta betoninė sienelė.

Žeminės atstatymo darbų pabaiga sutapo su ją stačiusių partizanų Prano Suraučiaus-Ažuolinio ir Broniaus

Sinkevičiaus-Paukščio 55-osio mis žūties metinėmis. Ta proga jų žūties vietoje, Vertamedžio miške, surengtas gražus paminėjimas, kuriame dalyvavo gausus būrys druskiniečių ir svečių. Prie pa-

minklinio akmens, dar prieš gerą dešimtmetį pastatyto V.Korotiejaus pastangomis, renginio dalyviai uždegė žvakutes ir padėjo gėlių. Partizanų dainas dainavo Druskininkų buvusių tremtinių choras.

(keliami į 7 psl.)

Renginio dalyviai prie paminklinio akmens žuvusiems partizanams

Autoriaus nuotr.

Dėl nepagrįstų kaltinimų Lietuvai

Europos Parlamento nario prof. Vytauto LANDSBERGIO pareiškimas

Rusijos žiniasklaidos puolimai prieš Lietuvą, kuriais galbūt norima suteikti paramos prorusiškoms partijoms, kelia daug minčių. Jei turėčiau įgaliojimus kalbėti valstybės vardu, kuriuos turėjau 1990–1992 metais, atsakyčiau taip:

Mes kategoriškai neremiame tų, kurie šaudo bėgantiems vaikams ir suaugusiems į nugaras. Mes kategoriškai neremiame tų, kurie paimtus į nelaisvę kitos šalies pareigūnus suguldo ant grindų ir šaudo jiems į galvas. Mes neremiame jų nepaisydami, kad tuos 1991 m. teroristus remia ir slepia dabartinė Rusijos valdžia.

Mes neremiame neviltyje atsidūrusių čečėnų moterų instruktorių iš Š. Basajevo aplinkos, kurie jas pastumia į teroristinę savižudybę. Mes neremtume nė E. Kungajevos motinos, jeigu ją iš skausmo ir nevilties apimtų tokia dvasinė būseną. Mes visiškai neremiame buvusio Rusijos pulkininko Jurijaus Budanovo, kuris išrengė, išprieivartavo ir pasmaugė čečėnę mergaitę Elzą Kungajevą, po to atidavęs jos nuogą kūną savo kareiviams toliau niekinti.

Mes neremiame nė Rusijos teisėsaugos institucijų, kurios visai stengėsi išteisinti nusikaltimo metu "pernelyg susijaudinusį" J. Budanovą, o dabar siūlo suteikti jam, galų gale nuteistam, malonę su visais laipsnių ir didvyriškumo ordinų gražinimais. Neremtume Rusijos prezidento V. Putino, jeigu jis tokį malonės aktą pasirašytų. Neremiame visų tų, kurie grobia ir žudo žmones Irake, Čečėnijoje ir bet kur, tų, kurie pagrobė iš namų Čečėnijos teisėto parlamento pirmininką R. Alichadžijevą, išgabeno jį į Maskvą ir ten nužudė. Šeima negauna jokių žinių, kur palaidotas nedalyvavęs ginkluotame pasipriešinime jų vyras ir tėvas – tokio antihumaniško elgesio irgi neremiame. Maskva neatsakė į klausimą dėl R. Alichadžijevų net JAV Kongreso spykeriui D. Hastertui – tokios sovietinės arogancijos neremiame, kaip ir Rusijos valdžios tvirtinimų, jog Lietuva nebuvo SSRS okupuota ir nusiaubta, o jos šimtai tūkstančių piliečių nebuvo nužudyti ir ištremti į svetimą okupuojančią valstybę.

(keliami į 2 psl.)

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas dr. Povilas JAKUČIONIS

Dėl Vyskupų laiško Seimo rinkimams artėjant

Statistikos departamentas skelbia, kad 90 proc. Lietuvos gyventojų save laiko krikščionimis, o 80 proc. – katalikais. "Baltijos tyrimai" tvirtina, kad Bažnyčia pasitiki tik 65 proc. gyventojų. Kažkas ne taip. Arba turime daug netikrų krikščionių, arba tyrimai kreivi. Jeigu krikščionis katalikas nepasitiki katalikų Bažnyčia ir jos hierarchais, mano, kad vyskupai neturi viešai reikšti savo nuomonės dėl artėjančių Seimo rinkimų, patarti tikintiesiems, kokiais kriterijais jie turėtų vadovautis vertindami politikus ir politines organizacijas, tai jis tik apsimeta esąs katalikas ir nenori prisipažinti suklydęs.

Tokių "katalikų" nuomonė sutampa su V.Uspaskicho nuomone. Jis Bažnyčios hierarchus apkaltino politikavimu ir net tautinės nesantaikos kurstyimu bei apskundė juos Romos Popiežiui.

Mažiau nei prieš metus Lietuvos vyskupai perspėjo R.Paksą dėl jo netinkamo elgesio ir pakvietė jį liautis skaldžius visuomenę bei atsiųsti. Šis, panašiai kaip V.Uspaskichas, apkaltino vyskopus politikavimu ir

žmonių kiršinimu. Kuo viskas baigėsi, žinome.

Mąstantys žmonės padarys išvadą, kad ne vyskupai politikuoja, o nevykėliai politikai stengiasi per žiniasklaidą šmeižti Bažnyčios hierarchus, žeminti jų autoritetą tarp tikinčiųjų, kad vyskupai negalėtų kaip reikiant atlikti savo ganytojiškos misijos, patarti tikintiesiems ir visiems rinkėjams, kaip elgtis rinkimų metu. Vyskupai savo laiške neminėjo jokios partijos ir jokio konkretaus politiko. Vadinasi, politikavimo nebuvo.

(keliami į 2 psl.)

■ Prezidentas Valdas Adamkus antradienį Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiais apdovanojo Antrojo pasaulinio karo metais žydus nuo nacių genocido gelbėjusius asmenis. Apdovanojimai įteikti minit Lietuvos žydų genocido dieną, skirti 55 asmenims, kurie, kaip teigiama prezidento dekretu, nepaisydami mirtino pavojaus sau ir savo šeimai, Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydus nuo nacių genocido.

■ Seimas nepritarė siūlymui sumažinti tarptautinėse misijose Irake ir Afganistane tarnaujančių Lietuvos karių skaičių, bet patvirtino, jog ten gali būti siunčiami tik kariai savanoriai.

■ Seimas antradienį ratifikavo Konvenciją dėl taikaus tarptautinių ginčų sprendimo. Lietuva iki šiol buvo vienintelė Europos Sąjungos narė, neratifikavusi šio dokumento.

■ Seimas pritarė V.Junoko atsistatydinimui iš Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) direktoriaus pareigų.

■ Rusijos prezidento V.Putino padėjėjas pareiškė, esą Lietuvos narystė Europos Sąjungoje sukėlė susisiekimo su Kaliningrado sritimi problemų. Maskva reikalauja naujo susitarimo su ES dėl tranzito per Lietuvos teritoriją.

■ Net 15 proc. Rusijos gyventojų mano, kad dėl Beslane įvykusios tragedijos pirmiausia kaltas prezidentas V.Putinas. Tai skelbia bendrovės "ROMIR Monitoring" surengta apklausa. Jos duomenimis, dar griežčiau už prezidentą žmonės vertina tik Šiaurės Osetijos jėgos struktūras.

■ Estijos centrinė profsąjunga Taline surengė piketą prie Baltarusijos ambasados. Šia akcija norima išreikšti protestą prieš prezidento A.Lukašenkos idėją apriboti profsąjungų teises. Tai – solidarumo protestas.

■ Žmogaus teisių stebėjimo institutas (ŽTSI) tikisi, kad į parlamentarus kandidatuojantys politikai ir naujos kadencijos Seimas skirs pakankamai dėmesio žmogaus teisių užtikrinimo problemoms ir imsis iniciatyvos gerinti žmogaus teisių padėtį Lietuvoje.

Dėl nepagrįstų kaltinimų Lietuvai

(atkelta iš 1 psl.)

Neremiame jokio nežmoniškumo ir pasisakome už taiką visur, ypač kur vyksta karai be jokių įstatymų. Nepritariame aklam artilerijos šaudymui į kaimus vien tik todėl, kad instrukcija reikalauja išnaudoti sviedinius.

Nežinome, kurie Rusijos kariai asmeniškai nužudė kar tuos 42 tūkst. čečėnų vaikų, apie kuriuos byloja Čečėnijos vyriausybės pareiškimas, pasmerkęs mokyklos ir įkaltų užgrobimą Šiaurės Osetijoje, bet neremiame abejingumo, su kuriuo Rusija ir pasaulis stebi čečėnų ci-

vilių gyventojų žudymą, taip pat ir vaikų, jeigu jie – čečėnai. Neremiame propagandinės veidmainystės, provokuojamos neapykantos. Remtume Rusijos prezidentą, jeigu jis pasuktų taikos, demokratijos, žmoniškumo ir geros kaimynystės link, jei nenaudotų įtartinų, viešai netiriamų, tragiškų įvykių savo vienvaldystei stiprinti.

Visa tai nereiškia, kad mes nors truputėlį pateisiname Beslano siaubą, tėvų ir artimųjų sielvartą, kurį sukėlė žiaurių, nužmogėjusių teroristų ir kitų žmogaus gyvybės nevertinančių veiksmų.

Dėl Vyskupų laiško Seimo rinkimams artėjant

(atkelta iš 1 psl.)

Įdėmiai skaitę Vyskupų laišką ar klausę jo bažnyčiose, šuprato, kad vyskupai pakvietę partijas ir politikus vertinti ne pagal pažadus, bet pagal nuveiktus darbus. Ragino pasikliauti sunkiausiai dirbusiais statant Lietuvos valstybę. Ragino nepasitikėti savais ir importuotais „gelbėtojais“, bet elgtis pagal protą ir sąžinę. Žiūrėti, kaip politikai grynė ir gina krikščioniškąsias ir tautines vertybes: pagarbą žmogaus gyvybei (ir negimusiam), asmens orumą, viešąją dorą, šeimą, santuoką, tautą, jos papročius ir kultūrą. Ar tikrai jie siekia tiesos

pergalės ir socialinio teisingumo? Ragino bendradarbiauti su Bažnyčia ir su vietos bendruomenėmis. Priminė televizijai ir visai žiniasklaidai, kad joms tenka didelė atsakomybė už rinkimų baigtį ir pasekmes. Kad žiniasklaida nesivaikytų pelno, bet būdama galinga viešosios nuomonės formuotoja, jaustų atsakomybę už šalies ateitį.

Kuris krikščionis ar kitas doras pilietis galėtų prieštauti šioms išmintingiems patarimams? Nepatogiai pasijuto tik tie, kurių žodžiai labai skiriasi nuo darbų. Kaip sakoma, „vagie, kepurė dega!“

Kauno mst. Aleksoto ir Vilijampolės gyventojams

Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus mst. susivienijimo „Labora“ tarybos kreipimasis

Didžiai gerbiami kauniečiai ir Aleksoto–Vilijampolės rinkimų apygardos Nr.12 rinkėjai, balsuokite už Tėvynės sąjungos sąrašą Nr.7 ir Tėvynės sąjungos kandidatus, nes tarp besibraunančių į Seimą – daugybė nedalyvavusių Sąjūdžio veikloje, negynusių Seimo, Lietuvos televizijos, Sitkūnų ir kitų svarbių objektų. Daugelis jų kritikuoja Nepriklausomybę ir Sąjūdį bei smerkia mus už sugriautą komunizmą.

Kauno mst. Aleksoto–Vilijampolės apygardos Nr.12 rinkėjus nuoširdžiai kviečiame balsuoti už Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirmininką **Rytą Kupčinską**. Jis nuveikė labai daug gerų darbų tiek vadovaudamas Kauno Sąjūdžiui, tiek būdamas Seimo nariu. Sprendė daug socialinių ir jaunimo proble-

mų ir dalyvavo darbuotojų pasipriešinimo akcijose žlugdomose įmonėse. Būdamas LR Seimo Baltijos Asamblėjos nariu aktyviai atstovavo Baltijos valstybių interesus. R. Kupčinskas daug dirbo ginant pavergtų ir skriaudžiamų tautų teises. Šiuo metu labai daug dėmesio skiria Lietuvos Sąjūdžio organizaciniams ir praktiniams darbams – organizuoja susirinkimus, mitingus, šventinius minėjimus, sprendžia įvairius teisinius klausimus, daug dirba vykdydamas Tėvynės sąjungos užduotis.

Tikimės, kad išrinktas Seimo nariu jis ir toliau vadovausis humanistiniais principais, dirbs Lietuvos valstybės ir jos žmonių labui bei aktyviai dalyvaus Sąjūdžio veikloje.

LPKTS, LPKTB, LPKS jungtinės tarybos kreipimasis į LR Seimą ir Vyriausybę

Lietuvai tapus NATO ir ES nare suintensyvėjo antivalstybiškai nusiteikusių asmenų ir organizacijų pastangos daryti įtaką Seimui ir Vyriausybei. Siekiama silpninti Lietuvos kariuomenės gynybinį pajėgumą mažinant reguliariosios kariuomenės karių skaičių, atsisakant šauktinių kariuomenės, aktyviojo rezervo ir savanorių pajėgų, taip pat ir atsisakant remti Šaulių sąjungą. Tos pastangos periodiškai sustiprėja svarstant valstybės biudžeto projektus, krašto apsaugos perspektyvinius planus ar Lietuvos karių siuntimą į taikdarius misijas.

Jungtinė taryba mano, kad reikalavimas mažinti karių skaičių ir krašto apsaugos finansavimą yra sąmoningas

bandymas susilpninti Lietuvos valstybę, jos gynybos pajėgumą. Tai būtų nusikaltimas prieš valstybę ir Lietuvos Konstitucijos pažeidimas.

Lietuva yra NATO ir ES pasienio valstybė, turinti apie 1000 km ilgio sieną su Rusija, vis labiau tostančia nuo vakarietiškos demokratijos vertybių, ir autokratiškai valdoma Baltarusija. Dėl šių šalių silpnos ekonomikos ir neslėpiamų siekių atkurti buvusios SSRS ekonominę ir politinę erdvę, galimos karinės provokacijos pasienyje ir masiniai nelegalių emigrantų antplūdziai. Todėl būtina ne tik sienų, bet ir pasienio teritorijų stipri apsauga. Negalima atsisakyti teritorinės gynybos. Šauktinių kariuomenė,

savanorių pajėgos ir Šaulių sąjunga yra gera patriotiškumo, pilietiškumo ir vyriškumo mokykla mūsų jaunomenei. Sauliams reikia suteikti teisę nešiotis ginklus ir, reikalui esant, kartu su savanoriais ir policija panaudoti juos kovai su nusikaltėliais, ypač kaimuose.

Raginame Seimą ir Vyriausybę nesiimti jokių skubių ir neapgalvotų Lietuvos kariuomenės struktūrų ar jų sudėties mažinimo veiksmų. Raginame stiprinti kariuomenės gynybinę galią ir efektyviau remti Šaulių sąjungą bei savanorių pajėgas, kad jos būtų pajėgios vykdyti daugelyje Vakarų valstybių funkcionuojančios nacionalinės gvardijos uždavinius.

Apie rinkimų technologiją

Rinkimų į LR Seimą maratonas artėja prie finišo, ir rinkėjai, prisotinti daugybės partijų bei įvairių politinių junginių viliojančių pažadų ir dažnai nerealių siekių, turės galimybę išreikšti savo pilietinę valią, atiduodami savo balsus už būsimus įstatymų leidėjus. Nuo tų, kuriems bus patikėta ši svarbi valstybės valdymo funkcija, priklausys visų Lietuvos gyventojų ateitis.

Privalu žinoti, kad kandidatų, įtrauktų į partijų sąrašus, išrinkimą gali nulemti reitingavimo teisė. Kiekvienas rinkėjas, atiduodamas savo balsą už pasirinktą politinę partiją, turi teisę iš šios partijos kandidatų sąrašo pasirinkti penkis kandidatus ir jų numerius, nurodytus sąrašė, įrašyti į biuletenyje esan-

čius langelius. Tokiu būdu kandidatas gauna vieną papildomą balsą reitingavimo sąrašė, ir esant didesniai papildomų balsų skaičiui, partijos sąrašė gali būti perkeltas į priekį ir turėti didesnę galimybę būti išrinktas. Pavyzdžiui, praėjusiuose Europarlamento rinkimuose Laima Andriekienė TS sąrašė buvo penkta, reitinguojant atsidūrė antroje vietoje ir tapo Europarlamento nare.

TS Politinių kalinių ir tremtinių frakcija, kaip ir kiekviena politinė jėga, siekia kad kuo daugiau jos iškeltų kandidatų patektų į Seimą. Todėl visi LPKTS nariai bei prijaučiantieji turi žinoti kandidatų, iškeltų TS PKTF, numerius ir juos įrašyti į reitingavimo biuletenius.

Rinkimų stebėtojams svar-

bu žinoti pagrindines reitingavimo taisykles ir dalyvauti reitingavimo procese. Dažnai stebėtojai išsėina iš rinkimų apylinkių paskaičiavus pirminius rezultatus ir nelaukia reitingavimo pabaigos, kadangi tai ilgai užtrunka. Būtina reikalauti, kad kiekvienas biuletenis būtų sunumeruotas, nes kitaip neliks galimybės patikrinti įrašų teisingumo. Pastarosiomis dienomis Seimui pateiktos svarstyti Seimo rinkimų įstatymo 90 straipsnio pataisos, numatančios reitingavimo tvarkos pakeitimus. Stebėtojai rinkimų apylinkėse gali susipažinti su naujai nustatyta arba palikta sena balsų reitingavimo sistema ir ja vadovautis stebėdami balsų skaičiavimo eigą.

Vytautas AUKŠTUOLIS

Keletas pamąstymų Vabalninko kapinėse

Praėjusį sekmadienį dalyvavau šiltame ir dvasingame renginyje. Šauliai Vabalninke organizavo žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimo pagerbimą. Buvo labai malonu bažnyčioje klausyti choro giedojimo, nuostabių kunigo žodžių. Vėliau visi nuėjome į kapines. Orą sudrebino salvēs. Jaudinančiai dainavo žilagalvių choras. Disonansu nuskambėjo tik vieno valdžios vyro pasakyti pasigyrimo žodžiai apie tai, kad dabar Lietuvoje saugu – įstojo į NATO, Europos Sąjungą ir t.t. Vos ne idilija! Uniformuotų rezistentų apsuptyje stovėdamas ir žiūrėdamas

į žuvusiems kovotojams pastatytą paminklą negalėjau prisiminti, kad iš Lietuvos Respublikos Prezidento rankų valstybinį apdovanojimą gavęs buvęs aukštas KGB veikėjas M.Misiukonis iki šiol taip ir nėra pasakęs, kur užkasė patulinio žuvusio Lietuvos partizano Antano Kraujelio kaulėlius. Ir jo seserys ant savo brolio kapo, ir mano mama savo pusbrolio sūnaus amžinojo poilsio vietoje negali nei gėlių padėti, nei žvakės uždegti.

Taip. Ir NATO, ir Europos Sąjunga – didelis mūsų pasiekimas ir nemažos saugumo garantijos. Bet... Mes ne-

galime nematyti, kad į mažus, jaukius ir brangius mūsų namus – Tėvynę Lietuvą – vis taikosi didysis kaimynas. Būtų geras kaimynas, jei ne ta jo chroniška didžiavalstybinio imperializmo liga, iš kurios jis niekaip neišsivaduoja. Mes daug kuo nepatenkinti, bet ar norėtumėm keistis vietomis su čečėnais? Mūsų kaimynas bandė sugrįžti pro duris. Rakino jas Borisovo milijonais. Nepavyko. Dabar su dar didesniais ir labiau užmaskuotais neva, jau lietuviškais Uspaskicho milijonais veržiasi pro langą.

(keliamą į 3 psl.)

Dedamos pastangos padidinti nukentėjusiųjų asmenų valstybinę pensiją

Buvę Kauno ir Panevėžio politiniai kaliniai ir tremtiniai deda pastangas, kad nukentėjusiųjų asmenų pensija būtų padidinta ir prilyginta dabartinei valstybinio socialinio draudimo bazinei pensijai, kuri šiuo metu yra 172 litai.

Šis reikalavimas rugsėjo 28 d. įteiktas Seimo pirmininkui A. Paulauskui ir premjerui A. Brazauskui. Kartu įteikti 1059 buvusių politinių kalinių ir tremtinių parašai. Pasirašė trijų organizacijų nariai: Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Bendrijos ir Politinių kalinių sąjungos Kauno ir Panevėžio skyrių. Surinkti parašai įteikti Seimo nariui A. Stasiškiui, kuris, kaip Bendrijos pirmininkas, raštu kreipėsi į šalies vadovus.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Seimo narys P. Jakucionis jau ne kartą oficialių minėjimų metu yra viešai kreipęsis į šalies Prezidentą, premjerą, Seimo pirmininką ir visuomenę, primindamas, kad augant ekonomikai, kylant gyvenimo lygiui, didinant pragyvenimo minimumą ir bazinę pensiją, užmiršami buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, gaunantys vis tą pačią 138 litų dydžio nukentėjusiojo asmens valstybinę pensiją. Šiuo metu ji nuvertėjusi ir tėra simbolinė išmoka, o ne reali valstybės parama dabar jau garbingo amžiaus nukentėjusiesiems nuo okupacijų asmenims.

"Tremtinio" inf.

Mintys prieš rinkimus

Dažnai tenka girdėti, kad kai kurie mūsų tautiečiai ilgisi anų "gerų" laikų. Bet ilgėtis gali tik tie, kurie nepatyrė šios visa griauančios ir žudančios sistemos žiaurumų. Komunizmas baisiau už nacizmą. Hitleris žudė, šaudė, o Stalinas iš savo aukų tarsi išsunkdavo gyvybę, įkinkydamas į vergišką darbą, versdamas gyventi pusbadžiu, pusnuogius didžiuliam šaltyje. Stalinizmo aukos tiesė geležinkelius, statė miestus, kasė akmenis anglį ir geležies rūdą. Išsekusį vergą čia pat nušaudavo ir mesdavo į bendrą duobę, pavasarį tirpstantis sniegas ir ištvinusios upės lavonus nunešdavo...

Vadovaujami Komunistų partijos, išgyvenome 50 metų. Ar buvo geriau? Kam buvo gerai? Klestėjo valstybės turto grobstymas, korupcija, maištaujantieji buvo įkurdinami beprotnamiuose. Gavęs atlyginimą ir pusdienį prastovėjęs eilėje nenusipirkdavai net būtiniausių produktų. Niekas apie tai nerašė, nes parašęs sėstų į kalėjimą už neloyalumą sovietų valdžiai. Rašyti buvo galima apie socializmo pergalę, pieno primilžius, apsėtus hektarus, viršytus planus.

Žinoma, bedarbystė negrėsė, nes etatai buvo išpūsti. Ekonomikoje vyravo didžiulis chaosas. Mažai kam rūpėjo stiprinti valstybę. Iš vals-

tybės katilo sėmė negalvodami, kad katilas turi dugną, tik sėmė, turtėjo ir džiaugėsi. Sovietų valdžia siekė, kad vis daugiau valstybių sužydėtų raudonais žiedais. Melu grįžta sistema pradėjo irti iš vidaus. Juo labiau kad SSRS konstitucija buvo "garantavusi" apsisprendimo teisę. Atkūrusi nepriklausomybę Lietuva pajuto "garantuotų" SSRS konstitucijos teisių kainą: Medininkų žudynes, blokadą, Sausio 13-ąją...

Šiandien žmonėms labai sunku susivokti tarp partijų ir jų pažadų, atskirti, kurie tikri, o kurie – ne. Kai kurie, linkę patikėti Darbo partija, sako: "Balsuosiu už Uspasichą, jis bent rūpinasi žmonėmis." Bet ar pagalvoja mūsų tautiečiai, kodėl jam turi rūpėti Lietuvos ateitis? Kodėl jis nieko gera nenuveikė būdamas Seimo Finansų komiteto pirmininku? O ar gauna jo fabrike dirbantys žmonės daugiau negu minimumą?..

Nelėkite paskui Viktorą kaip mūsų spiečius, nes jo pažadai – ne medus. Jo pažadai – vilionė, siekiant pritraukti rinkėjus ir prisibrauti prie dar didesnės valdžios vairo. Žmonės, būkite budrūs, atsakingai pasirinkite kandidatus, už kuriuos balsuosite. Ateis laikas, sukles-tės Lietuva.

Viktoras VILČINSKAS,
karys savanoris,
LLKS narys

Užsienyje

Militarizmo link

Rusijos žiniasklaida, netgi buvę pakankamai demokratiškų pažiūrų politologai kelia tikrą isteriją po įkaitų dramos Šiaurės Osetijoje. Pagrindinis motyvas, jog čečėnų laisvės kovotojai, vadinkami teroristais ir banditais, vykdo valią Vakarų jėgų, siekiančių išstumti Rusiją iš Kaukazo. Aišku, tuo pirmiausia kaltinami amerikiečiai ir britai. Štai dienraščio "Komsomolskaja pravda" politikos apžvalgininkas S. Jurjevas pabrėžia, kad prieš Rusiją vykdomas tarptautinis sąmokslas. Jis aiškina, kad tas sąmokslas prasidėjo tada, kai į valdžią atėjo prezidentas V. Putinas, nusprendęs vėl grąžinti Rusijai supervalstybės statusą ir ėmęs atkurti B. Jelcino sunaikintą Maskvos karinę galybę. Toliau S. Jurjevas rašo: "Iš esmės tai jau ne terorizmas. Tai karas. Ir šiame kare, kaip visada, Rusija neturės jokių sąjungininkų, išskyrus armiją ir laivyną. Mes tiesiog privalėsime būti šio karo nugalėtojai. Kito kelio, kaip galutinė pergalė, nėra, jei mes nenorime tapti tarptautiniais "bomžais". Jei atsitiktų taip, kad Rusija šiandien paliktų Šiaurės Kaukazą, tai rytoj jos paprašys atiduoti Sibirą, po ryt – Uralą, vėliau – Pavolgį".

Pastaruoju metu Kremlius skiria vis daugiau pinigų ginkluotei atnaujinti ir naujoms modernioms raketinėms sistemoms. Šiomis dienomis Rusijos gynybos ministras S. Ivanovas savo raporte prezidentui V. Putinui

pranešė, jog sėkmingai buvo išbandytas labai modernus ir neturintis analogų pasaulyje taktinis raketinis kompleksas "Iskander". Pasak Rusijos gynybos ministro, artimiausiu metu "Iskander" raketiniais kompleksais bus apginkluota speciali raketinė rusų armijos brigada. "Tai labai tikslus faktinis raketinis kompleksas. Raketos gali pasiekti taikinius, esančius už 300 kilometrų. Mes jau įvykdėme visus valstybinius bandymus," – sakė S. Ivanovas.

Kaip teigia Rusijos gynybos ministerijos pareigūnai, operatyvinių taktinių raketinių kompleksų "Iskander" serijinė gamyba prasidės jau 2005 m. pradžioje. Pinigų tam skirta pakankamai, tad artimiausiu metu tomis "Iskander" sistemomis galima būtų apginkluoti visą raketinę diviziją.

Pasak Rusijos laikraščio "Rosijskaja gazeta", raketinis kompleksas "Iskander" – tai ne tik savaeigė sistema, gabenanti dvi taktines raketas ir sverianti daugiau kaip 40 tonų. Į komplekso sudėtį įeina keletas kovinių mašinų, štabo komandos ir techninio aptarnavimo mašinos, yra sumontuotas informacijos parengimo pultas. Visa ši kovinės technikos kolona yra mobili ir gali per labai trumpą laiką pakeisti savo dislokacijos vietą.

"Iskander" raketų kovinės galvutės gali būti ne tik įprastos kasetinės ar skeveldrinės fugasinės, bet ir branduolinės. Vienas rusų gene-

rolas gyrėsi, kad amerikiečių kariniai specialistai ir ekspertai labai gerai įvertino "Iskander" raketinį kompleksą ir pripažino, kad šio komplekso negali pastebėti nei žvalgybos lėktuvai, nei žemės palydovai. Taikinius šiam raketiniam kompleksui gali pateikti žemės palydovai arba lėktuvai, specialios žvalgybos grupės ar netgi koks nors žvalgas, esantis nematomo taikinio zonoje. Be to, "Iskander" raketos gali nuolat manevruoti, keisti skridimo kryptį ir aukštį.

Bet kol giriamasi naujais ginklais, nepaliaujamai kurs-toma militaristinė ir šovinistinė isterija, raginama pagaliau baigti "demokratijos žaidimus". Kremlui artimas politologas M. Leontjevas iš "Nezavisimaja gazeta" šaukia: "Šiandien Rusijos politinė vadovybė privalo imtis pačių griežčiausių priemonių įvesti šalyje tvarką". Anot kito Kremliaus trubadūro L. Radzichovskio, "būdamą visiško griuvimo ir puvimo būsenoje Rusija pasitinka rimtą karą su labai rimtu priešū". Nereikia net aiškinti, kam skirtos tokios apokaliptinės laikraščių antraštės. Rengiamasi vėl įvesti stalini-nę tvarką. Tačiau V. Putinas, žvangindamas ginklais, privalėtų atsiminti, kuo baigėsi jo pirmtakų: Brežnevo, Černenkos, Andropovo, isterijos, priešinantys JAV prezidento R. Reigano paskelbtai vadinamajai žvaigždžių karo programai – visiškai žlugusia ekonomika ir Sovietų sąjungos subyrėjimu.

Jonas BALNIKAS

Gražintų namų nuomininkams

Šiomet nuomininkų išskeldinimui iš savininkams gražintų namų Kaune Vyriausybė skyrė 8,6 mln. litų, net keturis kartus daugiau nei pernai. Už šias lėšas artimiausiu metu planuojama išskeldinti apie 150 šeimų.

Kauno savivaldybės specialistai teigia, kad ne visi

gražintuose namuose gyvenantys nuomininkai yra susitvarkę dokumentus, tad dar ne visiems yra išduoti valstybės garantiniai dokumentai ir ne visi nuomininkai įtraukti į sudarytas garantijų vykdymo eiles. Tokiems kauniečiams siunčiami raginimai atvykti į Nuosavybės teisių atkūrimo skyrių.

Iki šių metų pabaigos tikimasi išskeldinti nuomininkus iš avarinių ir iki 1992 m. pabaigos gražintų namų. Už pernai gautus 2 mln. litų pavyko išskeldinti 35 nuomininkų šeimas. Šiuo metu savininkams gražintuose namuose gyvena daugiau kaip 800 kauniečių šeimų.

"Tremtinio" inf.

Keletas pamąstymų Vabalninko kapinėse

(atkelta iš 2 psl.)

Esu įsitikinęs – jei spalio 10 dieną pro langą neįlips (duok, Dieve!), tai, garantuoju, vėliau sulauksim bandymų įlįsti pro kaminą, ir ne su Ivano Ivanovičiaus, bet su Jono Petraičio milijonais. Stovėjau kapinėse ir galvojau – negi krauju išsipirkę, už grašius parsiduosime?

Klausiau aš to pono kal-

bos ir galvojau, kad antra mūsų bėda, iš kurios turime pasistengti išsikapstyti, – tai jau savų, vietinių grobuonių siautėjimas. Kai žemės, miškai ir kiti turtai grobiami su besaikiu apetitu, o apstulbusiems tautiečiams paaiškina, kad "vsio zakonno", tai tiesiog netenki žado. Atvažiuoja toks grobikas į kurio nors kaimo bendruomenės

susirinkimą, atveža žmonėms tortą ar kokį blizgutį – ir jau didvyris, mecenatas, labdarys...

Klausau graudaus garbingų žilagalvių giedojimo ir galvoju, negi mūsų visų toks prastas regėjimas? Lyg ir žiūrim, o nematom... Kas tai – proto vištakumas? Ilgai laukti nebereikės – greit išaiškės.

Vytautas MOCKUS

2004 m. rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą

Maurikijus GRĖBLIŪNAS

Gimė 1966 m. vasario 8 d. 1972–1983 m. mokėsi Panevėžio 5-ojoje vidurinėje mokykloje. Ją baigęs studijavo Kauno politechnikos institute, 1988 m. įgijo inžinieriaus elektriko specialybę. 1988–1991 m. dirbo Pramonės ir statybos banke, 1991–1996 m. – Lietuvos valstybiniame banke, 1996–2000 m. – Lietuvos taupomajame banke. Nuo 2001 m. dirbo AB "Lėvuo", UAB "Falck-security", šiuo metu – UAB "Togilas".

Nuo 1994 m. dalyvauja LPKTS Panevėžio skyriaus veikloje, nuo 2001 m. Panevėžio mst. savivaldybės tarybos narys. Dirba sveikatos, sporto ir socialinės rūpybos bei jaunimo reikalų komiteuose.

Pomėgiai: informacinės technologijos, skaitymas.

Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių ir krikščioniškųjų demokratų) kandidatų sąrašo Nr. 7 eilės numeris 97

Jonas BIELSKIS

Gimė 1949 m. kovo 7 d. Telšių r. Luokės miestelyje. 1967–1973 m. studijavo Kauno medicinos institute, baigęs įgijo gydytojo stomatologo specialybę. 1973–1997 m. dirbo gydytoju stomatologu Kauno r. centrinės ligoninės Vandžiogalos ambulatorijoje. Šiuo metu – Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centro direktorius. Dalyvauja Lietuvos sveikatos apsaugos vadybos draugijos ir Lietuvos gydytojų vadovų sąjungos veikloje. Yra Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatoriai, politiniai kaliniai ir tremtiniai, krikščioniškieji demokratai) narys. 1995–2000 m. dirbo Kauno r. savivaldybės taryboje ir valdyboje. Nuo 1997 m. Viešosios įstaigos Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centro direktorius; Lietuvos gydytojų vadovų sąjungos narys. Šiuo metu gyvena Kauno r. Vandžiogalos miestelyje. Vedęs, su žmona Irena užaugino tris vaikus.

Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių ir krikščioniškųjų demokratų) kandidatų sąrašo Nr. 7 eilės numeris 73

Patikslinimas

Rugsėjo 23 d. "Tremtinių" Nr. 39, 13 psl. publikacijoje apie kandidatą į LR Seimą V. Haasę išspausdinta ne jo, o M. Grėbliūno nuotrauka. Skaitytojų ir kandidatų į LR Seimą atsiprašome.

"Tremtinio" redakcija

Daugiamandatėje rinkimų apygardoje Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių ir krikščioniškųjų demokratų) sąrašo Nr. 7 eilės Nr. 54

Radviliškio vienmandatė rinkimų apygarda Nr. 44

Vitolis JANUŠEVIČIUS

Į Sėkmės Lietuvą!

Žmonės jaučiasi vieniši ir nesaugūs, silpsta šeima, daugėja skyrybų, plinta asociali elgsena, didėja nepasitikėjimas valstybe, politikais ir partijomis, gyvename palyginti skurdžiai, todėl svarbiausios vertybės, kurias turime ginti naudojamesi ir valstybės institucijomis, – laisvė, bendruomeniškumas, šeima, teisingumas ir nuosavybė.

Kandidatas į LR Seimo narius Vitolis Januševičius gimė 1954 m. spalio 25 d. Vilniuje, Algirdo ir Kazimieros Januševičių šeimoje, kurioje augo kartu su broliu ir seserimi.

Radviliškio rajone gyvena jau 45 metus.

1972 m. baigė Baisogalos vidurinę mokyklą ir įstojo į Lietuvos žemės ūkio akademijos Mechanizacijos fakultetą. 1977 m. įgijo inžinieriaus mechaniko specialybę. Studijuodamas LŽŪA Visuomeninių profesijų fakultete tapo visuomeniniu fotokorespondentu.

Nuo 1977 m. pradėjo dirbti Baisogalos eksperimentiniame ūkyje vyresniuoju inžinieriumi mechaniku. Dirbdamas eksperimentiniame ūkyje pateikė ne vieną dešimtį racionalizacinių pasiūlymų, kurie buvo sėkmingai pritaikyti praktikoje.

Nuo 1988 m. dalyvavo Lietuvos Persitvarkymo Są-

Tvirta šeima – stipri valstybė

jūdžio Baisogalos grupės veikloje. 1990 m. buvo išrinktas į Radviliškio r. savivaldybės tarybą ir tapo šios tarybos pirmininku. 2000 m. ir 2003 m. buvo išrinktas Radviliškio r. savivaldybės tarybos nariu. 2004 m. išrinktas Tėvynės sąjungos Radviliškio skyriaus pirmininku ir Baisogalos bendruomenės tarybos nariu.

1995 m. pradėjo dirbti komercijos direktoriumi savivaldybės ir užsienio kapitalo įsteigtoje medienos perdirbimo įmonėje "Timbex Arima" Linkaičiuose.

1998–1999 m. dirbo draudimo kompanijos UAB "Lindra" Radviliškio agentūros direktoriumi ir Seimo nario M. Briedžio padėjėju sekretoriumi, 1999–2004 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovu Šiaulių apskrityje.

1998 m. įregistravo ūkį ir iki šiol jame ūkininkauja.

Nuo 2004 m. dirba UAB "Radviliškio komunalinės paslaugos" direktoriaus pavaduotoju.

2000 m. tapo policijos rėmėju ir aktyviai dalyvauja judėjime "Stabdyk nusikalstamumą".

Laisvalaikiu domisi fotografija, mėgsta keliauti, medžioti ir žvejoti.

Žmona Vida dirba AB "Lietuvos geležinkeliai" prekinį vagonų depe sandėlio apskaitininke.

Dukters: Aistė – VGTU I kurso studentė, studijuoja verslo vadybą, Indrė ir Irma – Baisogalos vidurinės mokyklos moksleivės.

Apmokėta iš kandidato į LR Seimą Vitolio Januševičiaus specialiosios rinkimų sąskaitos Užs. Nr. 002.

Juozas SAVICKAS

Gimė 1945 m. sausio 8 d. Vilkaviškyje. 1975 m. baigė Kauno politechnikos institutą ir tapo pramonės šiluminės energetikos specialistu. Įgijo daktaro laipsnį. Šiuo metu dirba Lietuvos energetikos institute vyr. mokslo darbuotoju, yra darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas.

Pagrindinė jo darbo sritis pastaruosius dešimt metų yra atsinaujinančių energijos šaltinių ir jų panaudojimo galimybių tyrimai ir plėtra. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo J. Savickas dalyvauja respublikinėse bei tarptautinėse konferencijose.

J. Savickas – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narys. Žmona Laimutė dirba pedagoginį darbą. Užaugino sūnus – Audrių ir Ugnį.

Juozas Savickas aktyviai dalyvauja politikoje manydamas, kad LR Seimui šiuo metu labiau reikia sąžiningų žmonių, nei turtingų.

Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių ir krikščioniškųjų demokratų) kandidatų sąrašo Nr. 7 eilės numeris 94

Svečiuose pas politiką Rimantą Dagį

Politikoje, kaip ir gyvenime, egzistuoja dėsni – reikia mylėti žmogų. Ne iš pareigos, o tiesiog šiaip, iš širdies. Politikas yra arba humanistas, kuriam skauda kaip ir kitam, arba biurokratas pačia blogiausia šio žodžio prasme. Mat savo įtemptame darbe jis turi rasti laiko ir sunkių bėdų užguitam žmogui, ir lengvesnio kėsnio besidairančiam apgavikui, ir dvasinių negalių prispaustam ligoniui, o kartais – gražių vilčių kupinam idealistui. Visko būna.

Į naująjį Seimą pretenduoja apie 1300 kandidatų: patyrusių politikų, naujokų ir šiaip įvairaus plauko veikėjų. Įdomu, kas tie žmonės, kaip jie gyvena, ko siekia. Neseniai Vilniuje kaktomuša sutikau visada linksmą ir atvirą, bosu besijuokiantį Rimantą Dagį ir uždaviau neva kompromituojantį klausimą: ko jis į tą politiką nuo pat Sąjūdžio laikų veržiasi? „Politika mano kraujyje. Paveldimumas. Mano tėvai buvo politiniai kaliniai, sovietų Sibiro lageruose kalinti 10 metų“, – atsakė R. Dagys, pats gimęs tremty, Kazachijoje, Čiurubai Nūros mieste. Atsakymas pasirodė įdomus, tad pasiprašiau į svečius.

Dažniausiai pasitaikantis suburokratėjusio politiko požymis – moderniai, gana asketiškai įrengtas būstas, kuris lyg ir neprabangus, bet aprūpintas geriausių dizainerių sukurta, į akis nekrintančia brangia įranga, gyvenimo kokybę keliančia iki debesų. Tad įsiprašiusi pas gerai žinomą politiką į svečius, visu pajėgumu įjungiau savo profesijai būdingą įtarumą: tuoj patikrinsim, kaip šis politikas gyvena!

Važiudamas į Grigiškės Rimantas Dagys visą kelią mobiliuoju mėgino išsiaiškinti, kodėl daugiabutyje, kuriame jis gyvena, be jokio įspėjimo išjungtas vanduo ir namo gyventojai savaitgaliui palikti labai keblioje padėtyje. Savivaldybės tarnautojai atsakymų ieškoti neskubėjo. Tad stabtelėjome degalinėje ir nusipirkome vandens arbatą. Pagalvojau, gal tas Dagys nelinkęs įtaka švaistytis ir pažintimis naudotis, jei vandenį arbatai degalinėje perka, užuot paširpinęs komunalininkus.

Dagių šeimos būstas gerokai nustebino: dvi kadencijas Seime išbuvęs politikas gyve-

na ne Vilniaus centre, o Grigiškėse. Dabar Grigiškės – Vilniaus priemiestis, nors dar visai neseniai priklausė Trakų savivaldybei. Regina Dagiėnė džiaugėsi, kad tai jos vyro pastangų dėka Grigiškės tapo Vilniaus dalimi ir žmonės dabar gali daug patogiau gyventi.

Nustebino, kad šeima įsikūrusi ne nuosavame name, o paprastame blokiniame daugiabutyje. Trijų kambarių butą žinomas politikas dalijasi su žmona Regina ir trimis sūnumis: studentais Mariumi ir Jonu bei jaunėliu Laurynu. Be jų čia gyvena katė Murzė bei nebylios akvariumo gyventojos – žuvytės. Pats šeimos galva neslėpė besididžiuojęs savo trimis ažuolais – sūnumis, ir su užsidegimu pasakojo, kaip vienam iš jų sėkmingai baigus smuiko klasę ir kiti du griežti išmoko. „Užsispyrę ir atkaklūs. Moka siekti tikslo, kaip ir jų tėvas“, – neslėpė plačios šypsenos Dagys, vyriškai pristatydamas savo sūnus.

Butas apstatytas paprastais baldais. Kai kurie namų apyvokos daiktai išdavė, kad čia gyvena tiesiog dirbanti ir studijuojanti šeima. Kol Dagių vyrai virtuvėje triukšmingai gamino vaišes, namų šeimininkei pasiūliau moteriškai paplepėti. Regina sureagavo audringai: „Kur gyvena keturi vyrai, moteriškiems dalykams vietos nebelieka!“

„Viskas prasidėjo nuo Automatizuotų valdymo sistemų“, – taip prisiminė pažinties su Rimantu istoriją Regina, studijavusi Kauno politechnikos institute. Pas studentes dažnai užsukdavo linksmas ir išradingas studentas chemikas Rimantas, iš Vilniaus universiteto dažnai grįždavęs į Kauną pas tėvus. „Su Rimantu nenuobodžiaudavome. Jis visada jausdavosi atsakingas už gerą vakaro nuotaiką, ko nors prisigalvodavo, stebindavo fejerverkais. Vėliau kartu švėsdavome Chemikų dienas“, – prisiminė Regina, dabar dirbanti „Sodroje“ vyriausiąja specialiste. Chemijos studijos Vilniaus universitete Dagį išmokė ne tik fejerverkus gaminti. Dirbo moksliniu bendradarbiu Biotechnologijos institute „Fermentas“, tapo gamtos mokslų daktaru, yra

3 išradimų bei 54 mokslinių publikacijų Lietuvos ir užsienio spaudoje bendraautorius. Labiausiai didžiuojasi tuo, kad vyriausias sūnus Marius pasekė jo pėdomis: taip pat studijuoja chemiją. Tiesa, pats Marius pastebėjo, kad jis – būsimasis biochemikas.

Pašnekesį nutraukė Dagių vyrai, nešini sumuštiniais ir patiekalu iš pačių Labanoro girioje surinktų baravykų. Taip ir nepavyko sužinoti, ar lengva būti žinomo politiko žmona. Nors pokalbio eigoje paaikškęs, kad Reginos ir Rimanto likimai panašūs – abu jie gimę tremtyje, supratau, kad šios šeimos darną palaiko ir bendros Dagių pažiūros.

R. Dagys, Seime atpylęs dvi kadencijas nuo 1992 iki 2000-ųjų, buvęs socialdemokratų lyderio dešiniąja ranka, nesusitaikęs su socialdemokratų ir buvusių komunistų – Lietuvos demokratinės darbo partijos – susiliejimu, su gausiu bendražygių būriu įkūrė savo partiją – „Socialdemokratija 2000“. Ir, žinoma, į šios kadencijos Seimą nebeatėjo. R. Dagio vadovaujami dutūkstantininkai keletą metų aktyviai veikė. Nors ir neturėdami realios įtakos valstybės valdymui, kažkoku būdu sugebėjo išlikti matomi ir girdimi, būti aršūs socialdemokratiškos idėjų ir pažiūrų skleidėjai. Dutūkstantininkams bendradarbiaujant su Tėvynės sąjunga, išlėto gimė bendras veiksmų ir darbų planas, ir R. Dagys su dideliu dutūkstantininkų būriu įsiliejo į šią konservatyvią partiją.

Naujojo Seimo rinkimuose jis įtrauktas į Tėvynės sąjungos sąrašą Nr. 7 bei kandidatuoja Kauno Šilainių vienmandatėje rinkimų apygardoje.

Ingrida VĖGELYTĖ

Nepaskęskime pesimizme

– Kokios, Jūsų galva, politinės jėgos galėtų laimėti daugumą šiuose LR Seimo rinkimuose? – tokiu klausimu pradėjau pokalbį su TS Kalvarijos sk. pirmininke Birute KAŽEMĖKAITE, kuri balotiruojasi Suvalkijos vienmandatėje rinkimų apyg. Nr. 63.

– Prognozuoti ir tiksliai pataikyti „į dešimtuką“ šiandien labai sunku, – sako pašnekovė, – nes Lietuvoje atsirado naujų jėgų, bandančių įtikinti rinkėjams pažadais. Politikų populistų pažadai visada vilioja rinkėjus. Jiems Lietuvos likimas visai nesvarbu. Tai pasakytina apie menkesnę išsilavinimą turinčius žmones, kurių nepasiekia naujos technologijos, kurie nesigilina į esmę. Žodžiu, tai nuskurdinti ir nusivylę žmonės. Jie tikriausiai balsuos ne už dešiniuosius politinės pakraipos partijas. Bandydama prognozuoti šių rinkimų rezultatus, jų baigtį, negalėčiau pažerti tik sauja pesimizmo, nes elektoratas kokybiškai kinta. Džiugu, kad rinkimuose dalyvauja vis daugiau jaunimo, kuris kitaip mąsto, kitaip pasveria vertybes ir naujoviškai suvokia gyvenimą. Mes – jau NATO ir Europos Sąjungos nariai. Gauname informacijos apie kitų pažangių valstybių pasiekimus. Progresas vilioja jaunus žmones, suvokiančius dabartinę situaciją ir nenuesiantčius vienu keliu su populistais.

– Rinkėjų daugumą vis dėlto sudaro vidutinio amžiaus žmonės, o jaunimas – tik tam tikrą dalį. Tad rezultatus lems tos dalies rinkėjų apsisprendimas?

– Jūsų paminėta rinkėjų dauguma: dabartiniai 45-mečiai, pensinio amžiaus žmonės, šiandien vadinami prarastą kartą. Jie neturi darbo, gauna labai mažas pensijas, nėra tikri dėl ateities. Rinkdami populistus, jie turi suvokti, kad gyvena ne tik šia diena. Pastarųjų programose nėra pagrindinių valstybės raidos nuostatų. Jei prarastume jau turimas vertybes, prarastume save.

Tėvynės sąjungos konservatyvioji politinė programa numato: atgaivinti visuomenės pasitikėjimą tradicine europietiška politika ir užtikrinti visuomenės stabilumą, prisitaikant prie sparčių pokyčių bei europietiško gyvenimo taisyklių; kurti ir įgyvendinti veržlių permainingą programą tose srityse, kurios iki šiol stokojo dėmesio sie-

kiant pagrindinių tikslų – kurti konkurencingą ūkį ir socialiai apsaugotą, pasiturinčią visuomenę. Pasiiekti, kad Lietuva būtų tarp sparčiausiai Europą besivejančių naujokių. Svarbiausi Tėvynės sąjungos programoje akcentuojami tikslai – stipri ir solidari visuomenė, stiprus ir konkurencingas ūkis ir stipri demokratinė valstybė.

– Pafantazuokime: rinkimai į LR Seimą jau įvyko. Kurios iš laimėjusių partijų – Lietuvos palankus variantas, o kurios – tikras „baubas“?

– Nepalankiausias variantas visai Lietuvai būtų Darbo partijos triumfas. Iki šiol niekas nežino, kokių rezultatu ji galėtų laimėti, nes reitingai labai nelygiaverčiai. Kol kas negalima prognozuoti, kokią vietą po rinkimų užims socialdemokratų ir socialliberalų koalicija, su kuo po rinkimų jie „partneriaus“. Tėvynės sąjunga griežtai atsiriboją po rinkimų dirbti išvien su Darbo partija, nes jos nuostatos visiškai priešingos.

– Jei būsite išrinkta, kuriame Seimo komitete pageidautumėte dirbti?

– Tik Sveikatos apsaugos komitete. Esu gydytoja, todėl pastebiu vis didėjantį nuosmukį šioje srityje. Žmonėms reikia tikrų, o ne „popierinių“ reformų. Nemažai „pasidarbavo“ seimūnai, būdami ne medikai, tačiau vadovavę Sveikatos komitetui arba buvę jo nariais.

– Ne vienerius metus dirbate LPKT sąjungoje. Esate TS Kalvarijos skyriaus pirmininkė, LPKTS ir TS PKTF tarybos ir valdybos narė. Kodėl rinkotės tokia veiklos kryptį?

– Išties, nesu tremtinė, nei tremtinių duktė. Baigusi studijas atsidūriau Kalvarijoje. Aš aukštaitė, tad pradžioje pajuokaudavau: esu ištremita į Suvalkiją. Pradėjau bendrauti su Kalvarijos buvusiais politiniais kaliniais ir tremtiniais ir nuo pirmųjų dienų pajutau jų politines nuostatas, trykštantį patriotizmą. Jų valia, ryžtas mane pakėrė. Tiek matę, kentę – šie žmonės tvirti kaip plienas. Niekas nepakeis jų nuostatų, jų meilės tėvynei. Jie kaip geležinkelio bėgiai – veda į priekį ir jokių posūkių į kairę ar dešinę... Susijungus su Tėvynės sąjunga jiems atsiveria dar platesni veiklos horizontai.

– Dėkoju už įdomias mintis.

Kalbino
Aušra ŠUOPYTĖ

Kančios kryžiai žuvusiems

Anykščių žemėje, partizanų žūties vietose, LPKTS Anykščių sk. pirmininkės Primos Petrylienės iniciatyva per trejus metus pastatyti ir pašventinti septyni paminkliniai kryžiai.

Rugsėjo 18 d. pašventintas paminklas Kurklių seniūnijoje, Rundžių kaime. Mažoje Žemaitkiemio bažnytelėje mons. A.Svarinskas aukojo šv. Mišias, pasakė prasmingą pamokslą. Džiugu, kad spalio 3 d. monsinjoras švęs 50-ąsias kunigystės metines.

Prie paminklinio kryžiaus žuvusiems partizanams LPKTS Anykščių sk. pirmininkė P.Petrylienė kreipėsi į susirinkusiuosius: "Dėsime pastangas, kad būtų įamžintos visos partizanų žūties vietos, idant ateinančios kartos nepamirštų tų, kurie krauju aplaistė Lietuvos žemę." Atkurtos Didžiosios kovos apyg. vadas Augustinas Švenčionis pareiškė užuojautą žuvusių partizanų artimiesiems. "Tikiu, kad žuvusiųjų, kentėjusiųjų tremtyje ir lageriuose sūnūs ir dukros, dalyvaujantys Seimo rinkimuose kaip kandidatai, jei bus išrinkti, garbingai gins mūsų interesus", – sakė jis. Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos vadas Algirdas Petrusevičius sakė, kad Lietuvos partizanų karas

neturi analogų Europoje. Visas pasaulis stebisi, kaip maža tauta sugebėjo beveik 10 metų priešintis ginkluotam ir klastingam okupantui. "Šio pasipriešinimo metu žuvo per 30 tūkst. Lietuvos sūnų ir dukrų", – priminė jis susirinkusiesiems.

Buvusių tremtinių ir politinių kalinių choras prie paminklo dainavo partizanų dainas, susirinkusiesiems žodį tarė Žemaitkiemio parapijos klebonas, Moterų lygos pirmininkė prof. Ona Voverienė, Kurklių seniūnas Algimantas Jurkus, Rundžių kaimo gyventojai. Savo eiles skaitė žemietė Genovaitė Šniūraitė. Už Lietuvos istorijos įamžinimą LPKTS Anykščių sk. pirmininkei padėjo Anykščių r. vicemeras Sigu-

tis Obelevičius.

Pasibaigus ceremonijai, susirinkusieji nuvyko prie kito paminklo partizanams – į Kavarsko sen. Pasusienio kaimą. Paminklinėje lentoje įrašyti žuvusiųjų vardai ir pavardės. Mons. A.Svarinskas jį pašventino, žuvusieji pagerbti tylos minute. Kalbėjo atkurtos Algimanto partizanų apyg. vadas Jonas Kadžionis. Jis perskaitė žuvusių partizanų pavardes ir parodė archyvinės jų nuotraukas. Kalbėjo tų šiurpių įvykių liudininkas Pasusienio k. gyventojas Aloyzas Simaška, istorikas prof. Antanas Tyla.

Atkurtos Algimanto apyg. vadas J.Kadžionis padėjo LPKTS Anykščių sk. pirmininkei P.Petrylienei, skyriaus tarybai, visiems prisidėjusiems prie paminklų statybos.

Liudvika DANIELIENĖ

LPKTS Anykščių sk. narė
B.Tvoskūno nuotr.

Pasusienio kaime paminklą šventina mons. A.Svarinskas

Rinkosi aukštaičiai

Gražią rugsėjo 19-osios popietę į Kauno pedagogų kvalifikacijos kėlimo centrą rinkosi šiame mieste gyvenantys aukštaičiai. Tai žmonės iki šiol nepamiršę savo gimtinės ir papročių. Aukštaičiai renkasi kas mėnesį ir jų sueigošė niekada nebūna nuobodu. Šį kartą svečiavosi ir žemaičių, sūduvių, nes susitikimų su akademiku hab. dr. Zigmū Zinkevičiumi būna ne dažnai. Jis pristatė naujausią savo knygą "Istorijos iškrypimai". Bendraudamas su auditorija akademikas sakė: "Lietuvos valstybės istorija vis dar iškrapoma, net ir po nepriklausomybės atkūrimo." Z.Zinkevičiaus pastebėjimu, kai kurie Lietuvos istorikai vis dar taiko materializmo teoriją, laikosi ne-

veikiančios Komunistų partijos direktyvų. Bolševikinės istorijos perrašymo nuostatos nusėdusios ne tik istorikų, bet ir kitų specialistų sąmonėje. O tai kelia grėsmę tautos gyvavimui. Jau vien dėl to, kad lietuvių kalba - viena pirmapradžių pasaulio kalbų, kaip sanskrito ir lotynų kalbos.

Susitikime akademiką pa-

sveikino jo buvę studentai - rašytojai A.Gricienė, L.Balčiūnas, B.Petkevičius, jo kolega prof. R.Baltrušis.

Dainavo moterų vokalinis ansamblis "Vaivorykštė" (vad. A.Pupalaigis) bei žemaičių folkloro ansamblis (vad. N.Michelkevičienė).

Povilas ŠERNAS

Z.Šiaučiulio nuotr.

Akad. Z.Zinkevičius tarp kauniečių

Kilnus poelgis

Ponia Vida Kabailienė, "Tremtinio" skaitytoja ir rėmėja, gyvenanti Sidnėjuje, Australijoje, rugsėjo 20 d. Lietuvių sodyboje šventė savo gimtadienį. Ta proga sodybiečiai, Vytauto Vaitkaus sumanymu, vietoj gėlių ir dovanų aukojo pinigų Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai.

Labai kilnu iš ponios Vidos bei jos draugų pusės, kad šia proga buvo prisiminta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga.

Antanas KRAMILIUS

Sidnėjus

* * *

Mieli tautiečiai, gyvenantys Australijoje. Nuoširdžiai dėkojame už jautrumą ir supratimą, už jūsų paramą.

LPKTS valdyba

LPKTS Kupiškio skyriaus kreipimasis

Kreipiamės į Kupiškio rajono laisvės kovotojus ir visus, kam brangi Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė, nes mūsų žemė aplaistyta tėvų ir brolių krauju.

LPKTS Kupiškio skyriaus taryba prašo visų reikiamai įvertinti šiuo metu esamą painią padėtį ir artėjant rinkimams nepasiklysti tarp įvairiausių partijų bei jų keliamų kandidatų.

LPKTS remia Tėvynės sąjungos iškeltus kandidatus į LR Seimą. Kupiškio-Anykščių apygardoje – S.Obelevičių, o Kupiškio-Biržų apygardoje – V.Mockų. Tai politikai, kurie nuosekliai ir principingai laikosi savo pozicijų, nebijo sakyti tiesos, yra darbštūs ir teisingi.

Tad kviečiame balsuoti už mūsų remiamus kandidatus, įrašytus į sąrašą Nr.7, kilnius iš buvusių politinių kalinių ir tremtinių šeimų.

Telefonai pasiteirauti: (8-689) 67565 ir 53938.

Pakilkim!

Rugsėjo 9 d. "Tremtinių", gerb. Vytauto Radžvilo straipsnyje "Ar grius tylos siena?", aiškiai ir taikliai įvardyti mūsų šių dienų politinio gyvenimo dvišypiai reiškiniai bei Lietuvos padangėje besikaupiantys svetimdvasiai debesys. Neįtikėtina, bet akivaizdu, kad stiprėja ne mūsų laisvės ir nepriklausomybės pamatai, ko tikėjome, o užsienio diversantų, kurie vis

įžūliau skverbiasi prie mūsų Nepriklausomybės sijų, pozicijos. Nerimą kelia tai, kad dabartinės mūsų valdžios, teisėsaugos institucijų ir vadinamosios daugumos reakcija į esamas politines realijas neaiški ir nevienareikšmė. Tai su kuo ir kur mes einame, o gal mus veda?
"Tylos siena" pati negrius, ją reikia ryžtingai griauti su pamatais. Organizuotai ir stipriai duoti atkirtį šėtoniškų pinklių rezgėjams.
Mes, keli bendraminčiai, į šią kovą jau įsitraukėme pritardami Viliaus Braženo politinės visuomeninės kovos strategijai bei taktikai "Kelti Lietuvą iš apačios", skelbtai rugpjūčio 26 d. "Tremtinių". Tik nesutikčiau su gerb. V.Braženo siūlymu veikti vadovaujantis savo galva, be nuorodų iš aukščiau. Manau, kad savarankiškumas būtinas pasirenkant veiklos būdą pagal vietos sąlygas, aplinkybes ar galimybes. Kovos tikslas vienas, todėl kova turi būti bendra, centralizuota, vadovaujama stratego. Juo galėtų ir turėtų būti LLK sąjūdžio vadas. Pakilkim!

Kazimieras Algirdas PEČIUKONIS

Užsiprenumeruokite "Tremtinį"!

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams - 50 JAV dolerių. Tik labai prašome atkreipti dėmesį į tai, kad siųsdami "Tremtinio" prenumeratos čekius grafoje - Pay to the order of - rašykite: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Jei užrašysite "Tremtiniui", bankas tokio čekio nepriims.

Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva (Lithuania).

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

Mūsų mažėja, emocijų daugėja

Kiekvienais metais mūsų, buvusių politinių kalinių ir tremtinių, mažėja. Daugelis palieka šią ašarų pakalnę ir iškeliauja į Amžinybę. Tai natūralu.

Buvusių vorkutiečių susitikimų iniciatoriai buvo panevėžiečiai, susibūrę "Tremtinio" klube. Jau 1989 m. mes, Panevėžio sąjūdiečiai, buvę Vorkutos politiniai kaliniai, suorganizavome pirmą ekspediciją į Komiją. Keliaavo dešimt žmonių. Be sąjūdiečių ir politinių kalinių važiuo ir viena panevėžietė ieškoti savo tėvelio kapo, bet nesurado. Atskridę į Vorkutą, bandėme kruopščiai atkurti baisią to meto patirtį. Su mumis buvę dailininkas ir fotografas fiksavo įspūdžius. Pirmosios ekspedicijos metu aplankėme Vorkutą, Abežę, Intą, Pečiorą, Uchtą, komių sostinę Syktyvkarą. Mums padėjo vietinė valdžia, daugdomios medžiagos pateikė Šerėnas ir Smilingis. Šią medžiagą skelbiau "Laisvės kovų archyve".

Antroji ekspedicija įvyko 1992 m. Vykome šešiese. Su mumis keliavo žurnalistas S.Pabedinskas. Visa kelionė buvo nufilmuota. Šios kelionės metu nutarėme pastatyti paminklą buvusiems Vorkutos politiniams kaliniams. Paminklą sukūrė skulptorius Vidžiūnas. Mums talkino vietinio "Memorialo" pirminin-

kas A.Trošinas. Paminklui pamatus sumūrijau aš kartu su A.Trošino paskirtu žmogumi. O jį sumontavo pats autorius. 1992 m. rugpjūčio 30 d. paminklas buvo atidengtas. Jį pašventino buvęs Vorkutos politinis kalinys kunigas Juodelis. Ceremonijoje dalyvavo ir atvykusieji iš JAV, Lenkijos ir Vokietijos. Vėliau iš vokiečių gavau įdomios medžiagos apie Vorkutą. Ją ir mūsų filmuotą medžiagą atidaviau J.Butrimui. Tikėjau, kad nors dalį panaudos montuojant dokumentinį filmą apie ekspediciją į Vorkutą.

Praėjusių metų ekspedicijos metu ant paminklo buvo pritvirtinta lenta, kurioje rusiškai aiškinama, kam skirtas šis paminklas. Tai nėra blogai, bet man įdomu, ką apie tai mano autorius Vidžiūnas,

Iš 1989 m. ekspedicijos. Vorkutos 7-os kasyklos gyvenvietė

nes ant paminklo buvo iškalta žodžiai lietuvių ir lotynų kalbomis, nuo kapų pusės – "Lietuvių tauta liūdi", o priekyje – "Lietuvių tauta didžiuojasi".

Šių metų vorkutiečių susitikimas įvyko Vilniuje. Dėkojame J.Butrimui už šiltą ir gražų sutikimą, už įdomią programą. Bet dokumentinio filmo tikėjau, šiek tiek kitokio. Mūsų jaunajai kartai ši dokumentinė medžiaga įspūdzio nepadarys. Reikėjo parodyti tas baisias sąlygas – juk mūsų žmonės ten krito kaip lapai. Ir pasiūlymas vorkutiečiams kitais metais rinktis Palangoje – nepriimtinas. Nes mūsų jėgos ir sveikata silpsta. Man atrodo, kad geriausia būtų susitikti Rumšiškėse, prie Kauno, Lietuvos viduryje.

Laisvės kovų dalyvis
Antanas ŠIMĖNAS

Ir ateityje bus bendradarbiaujama

(atkelta iš 1 psl.)

Partizanų atminimas pagerbtas tylos minute, sukalbėta malda. Druskininkų miškų urėdijos darbuotojai pasodino ažuoliuką.

Toliau partizanų pagerbimo ceremonija vyko prie atstatytos partizanų žeminės. Dabar kelią, vedantį prie jos ir partizanų žūties vietos, nurodo

tautodailininkės M.Lukoševičienės pagamintos rodyklės.

Kalbėjo istorikas V.Valentukvičius, kiti susirinkusieji. Renginio dalyviai dėkojo Druskininkų miškų urėdijos urėdui V.Klimui už iniciatyvą rekonstruojant partizanų žeminę, palinkėjo tęsti gerus darbus.

Po renginio skirstėmės lydimi pakilios nuotaikos. Įsi-

žiebė viltis, kad druskininkiečių buvusių tremtinių pradėti darbai turės tęstinumą. Tai patvirtino ir Druskininkų miškų urėdas V.Klimas, pareiškęs jau turįs sumanymų ir ateinantiems metams. Nutarėme bendradarbiauti.

LPKTS Druskininkų filialo
pirm. Gintautas
KAZLAUSKAS

Spalio 2 d. (šeštadienį)
11 val. Jurbarko A.Sodeikos muzikos mokyklos salėje (Vydūno g. 23) įvyks Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių, krikščioniškųjų demokratų) Jurbarko miesto narių susirinkimas.

Kviečiame kartu dalyvauti ir norinčius įsijungti į mūsų gretas. Registracija nuo 10 val.

TS Jurbarko sk. pirm.
Edvardas Strončikas

Spalio 3 d. (sekmadienį)
16 val. Marijampolės apskrities salėje (Vytauto g. 28) įvyks susitikimas su kandidatais į LR Seimą Petru Ragausku ir Birute Kažemėkaite. Dalyvaus LR Seimo narė, TS pirmininko pavaduotoja Rasa Juknevičienė.

Kviečiame gausiai dalyvauti!

Spalio 4 d. 16 val. (pirmadienį) LPKTS būstinėje Kaune, Laisvės al. 39, įvyks LPKTS (visuomeninės organizacijos) Panemunės poskriario narių, gyvenančių Panemunėje, A. ir Ž. Šančiuose, Petrašiūnuose, Vaišvydavoje, Rokuose, susirinkimas. Darbotvarkėje – pasiruošimas LR Seimo rinkimams.

Kviečiame aktyviai dalyvauti.

Skelbimai

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Ona Rėkutė-Vilčinskienė 1925–2004

Gimė Paveisiejų k., Lazdijų r., ūkininkų šeimoje. 1947 m. kartu su tėvais buvo ištremta į Tiumenės sr. Jalutorovsko rajoną. Dirbo miško pramonėje. Mirus tėvams, 1959 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Druskininkuose. Buvo aktyvi LPKTS Druskininkų skyriaus narė, apdovanota 2-ojo laipsnio LPKTS žymeniu "Už nuopelnus Lietuvai".

Palaidota Druskininkų Ratnyčios kapinėse.

LPKTS Druskininkų skyrius

Danutė Grigalytė-Šimienė 1944–2004

Gimė Panevėžio r. Pievoniškių k. 1948 m. su tėvais ištremta į Krasnojarsko kr. Mansko r. Orešnojės gyvenvietę. Grįžusi iš tremties, Gelažiuose baigė prad. mokyklą. Baigusi vidurinę mokyklą įstojo į institutą, įgijo ekonomistės specialybę. Dirbo prekyboje. Užaugino tris sūnus. Nuo 1991 m. LPKTS Panevėžio sk. narė, dainavo chore "Likimai".

Palaidota Gelažių kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame sūnus, artimuosius.

LPKTS Panevėžio skyrius

Ona Stankienė 1930–2004

Gimė Norkaičių k., Tauragės aps., vidutinių ūkininkų šeimoje. Ištremta 1951 m. su vyru Vladu bei mėnesio amžiaus sūneliui į Irkutsko sr. Zimos r. Sugrįžo į Lietuvą 1958 m., apsigyveno Tauragėje. Ona buvo aktyvi LPKTS Tauragės sk. tarybos narė, padėjo įkurti "Tremtinio" chorą. Ji buvo sveikuolių organizacijos narė, Tauragės liaudies teatro aktorė.

Palaidota senosiose Tauragės kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame sūnus Antaną ir Stasį su šeimomis.

LPKTS Tauragės skyrius

Stasys Butkus 1924–2004

Gimė Vališkių k., Tauragės aps., vidutinių ūkininkų šeimoje. Buvo partizanų ryšininkas. Suimtas 1950 m. ir išvežtas į Karagandos lagerius Kazachijos SSR. Grįžo į Lietuvą 1956 m. Apsigyveno Tauragėje, dirbo elektriku grūdų kombinate. Buvo aktyvus LPKTS Tauragės sk. narys, Sąjūdžio dalyvis.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir dukteris su šeimomis.

LPKTS Tauragės skyrius

Marija Kuklytė 1916–2004

Gimė Trakų r. Kuklių k. 1948 m. išvežta į Krasnojarsko kr. Partizansko r. Dirbo miško darbus. 1960 m. grįžo į Lietuvą.

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Alytaus skyrius

Lietuvos Sąjūdžio narius ir rėmėjus pirmadieniais ir trečiadieniais 17–19 val. kviečiame atvykti į Sąjūdžio būstinę (Laisvės al. 46, Kaune; IV aukšte) pasitarti, pasikalbėti.

Spalio 2–3 d. rengiamas Katalikų piligriminis žygis pėsčiomis iš Tytuvėnų į Kryžių kalną. Teirautis tel. (8-614) 03208.

Nebrangiai išnuomojamos 81 kv.m patalpos Kaune, Laisvės al. 39. Skambinti tel. (8-37) 323214 arba (8-656) 27861.

TREMtinys

SL289

Redaktorė - Audronė Kaminskienė
Red. padėjėja - Aušra Šuopytė

Lit. redaktorė - Jolita Navickienė
Korektorė - Dalia Maciukevičienė
Tech. redaktorė - Vesta Milerienė

Kaina
1,20 Lt

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214, el.paštas: tremtinys@takas.lt LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>